

[Axel Kristensen.]

har 3 skolesøgende børn, skulle de antagelig i øjeblikket betale 2 000 kr. om året i skolepenge, hvis de selv skulle betale derfor i en kort årrække. Hvordan skulle den ubemidlede kunne få råd til det? Gennem det system, vi har nu, udligner man udgiften over hele deres eksistens-tid. Derved får de mulighed for at skaffe deres børn skolegang, hvad de slet ikke ville kunne efter retsforbundets system. Hvis jeg ikke har råd til at tage risikoen ved, at mit indbo brænder, tegner jeg en forsikring. Hvad andet er det vi gør, når vi i fællesskab udligner risikoen ved livet og skaber en gennemsnitstryghed gennem de sociale forantaltninger? Den enkelte ville slet ikke kunne bære det, det er fuldkommen meningsløst at tale om det på den måde, retsforbundet gør.

Man taler om, at det er uberettiget at beskutte arbejdsskabte indtægter. Ja, jeg må tilstå, at forudsætningen for, at jeg som leder af en industrivirksomhed kan have betydelige indtægter, virkelig er, at vi har en højt oplyst arbejderklasse, der har en vis form for tryghed, så de kan præstere et større arbejde, og at den indtægt, jeg har, jo ikke er et udtryk for en retstilstand, men for en magttilstand, og der er ikke noget som helst urimeligt i, at jeg skal medvirke til at skabe den fornødne tryghed for de mennesker, hvis arbejdskraft er nødvendig for min indtægt.

Det er den rent moralske side af sagen. Men dernæst, hvad er det for noget, at staten ikke leverer arbejdsskabte værdier til gengæld for skatter? Når vi får lys på gaden, er det så ikke arbejde, der skabes, når børnene går i skole, er skolerne så ikke bygget, og lærerne, der underviser, præsterer de ikke arbejde? Hvad urimeligt er der i, at jeg giver arbejde i bytte for det, jeg får? Skatterne er ikke noget, man tager fra mennesker for at være onde ved dem. Skatten er noget man tager som betaling for en række goder, man får, og næsten alle de goder, ma får, er arbejdsskabte. Hele denne ideologi, hele den agitation, der føres derpå, er fuldkommen uden logik eller mening. Det synes jeg skal siges her, og når man taler om den øjeblikkelige situation, om mulighederne for frit erhvervsliv, så vover det ærede medlem hr. Viggo Starcke virkelig at hævde, at vi efter

krigen i stedet for et hensigtsmæssigt statsindgreb, indtil der var skabt balance i samfundet, skulle have skabt ligevægt gennem kronefald. Ethvert menneske, der ved den mindste smule om, hvad der foregår, ved, at når vi havde det meget store underskud på vor handelsbalance, skyldes det, at den danske landbrugseksport var langt mindre i mængde, end den var før krigen, fordi vi simpelthen ikke kunne købe råstofferne. Ligegyldigt hvilke priser, vi ville have betalt, ligegyldigt hvilken kronkurs der havde været, kunne man ikke have skabt en normal eksport og dermed heller ikke en normal balance. Der skulle ske en begrænsning i importen, og det var ikke noget kortvarigt, det har stået på efter krigen og står på den dag i dag.

Hvis dette skulle have været klareret ved et kronefald, som retsforbundet altså mener, ville dette kronefald være blevet af formidable dimensioner. Jeg nægter ikke, at det kunne have været gjort, men det ville være blevet af formidable dimensioner og have strakt sig over en længere tid, for intet økonomisk pres kunne have skabt den landbrugseksport, som var nødvendig for at få balance. Det vil altså sige, at for det første skulle der være udøvet endnu større uret mod alle de mennesker, der sparer op, end der allerede er sket. Det ville endvidere have betydet, at den ubemidlede del af befolkningen ville have fået voldsomme prisstigninger, og den ubemidlede skulle have båret byrderne på en helt urimelig måde. De prisstigninger, vi har fået, har været så langsomme, at lønningerne har kunnet følge med. Den uret overfor den arbejdende befolkning, der kan ligge i et uligevægtigt løn- og prisniveau, har dog kunnet udlignes, så det har været tålelige tilstande for den ubemidlede del af befolkningen, medens voldsom uligevægt i de økonomiske tilstande ville have været helt urimelig og gjort stor, stor skade i det økonomiske liv, og det er den eneste vej, de herrer har anvist.

Når de så taler om den øjeblikkelige situation, ønsker de ikke i højere grad end vi fri handel, men de snakker om det, og det ærede medlem hr. Viggo Starcke gjorde det på en fuldkommen letsindig måde i dag. Han sagde: der er mennesker nok, der vil lægge hindringer i vejen for vor